

جهیزیه قجری از نگاه جهانگردان

۲۴ مرداد ۱۳۹۶ ساعت ۰:۳۰

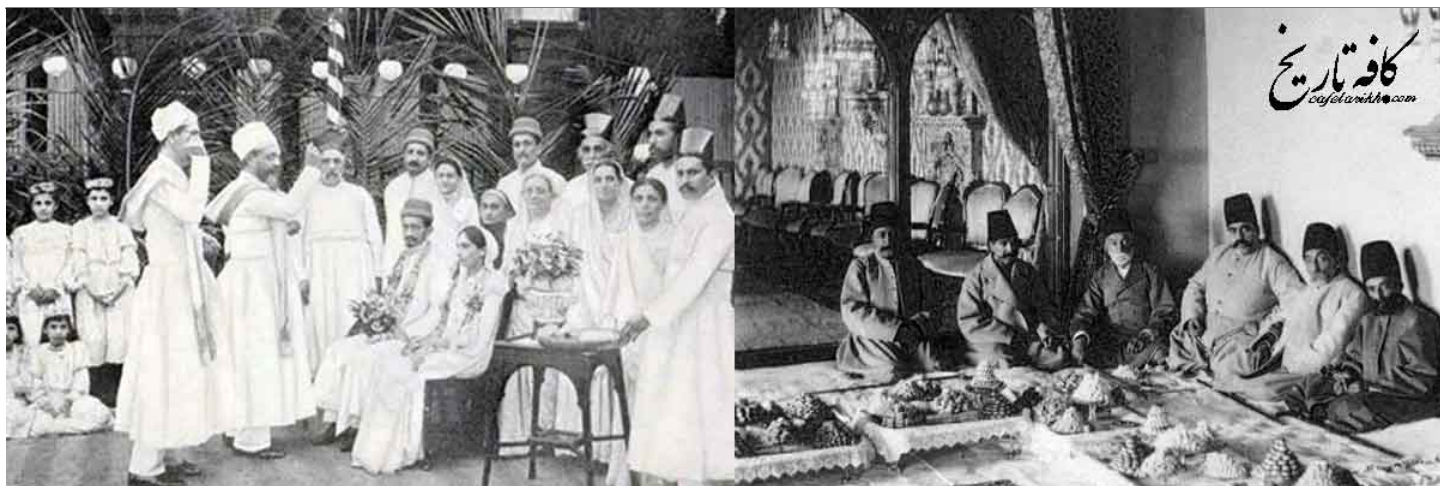
دالمانی درباره رسم جهیزیه در ایران عصر قاجار می نویسد: «در تمام فلات ایران چنین معمول است که والدین جهیزیه همراه دختر خود به خانه داماد بفرستند و بهای جهیزیه غالباً از سه برابر مبلغی که داماد برای عروس آورده است بیشتر است. پس از این که جشن و سرور گذشت، عروس جهیز خود را تحویل داماد می دهد. یعنی جلسه ای که از بستگان هر دو خانواده تشکیل می یابد و از آنچه که عروس همراه خود آورده است صورت برمی دارند . . .

کافه تاریخ- کشکول

ازدواج یکی از بزرگترین اتفاقات زندگی هر انسانی است که در دوره ای از زندگی اش رخ می دهد. از گذشته های دور تا به امروز برای شروع زندگی مشترک دو نفر مراسمی به نام عروسی برگزار می شود که در هر کشوری با رسومات خاص آن ناحیه انجام می شود. اما در این جا ازدواج های دوران قاجار در ایران و جهیزیه دختران ایرانی در آن زمان را از دید دو جهانگرد بررسی میکنیم:

دالمانی درباره رسم جهیزیه در ایران عصر قاجار می نویسد: «در تمام فلات ایران چنین معمول است که والدین جهیزیه همراه دختر خود به خانه داماد بفرستند و بهای جهیزیه غالباً از سه برابر مبلغی که داماد برای عروس آورده است بیشتر است. پس از این که جشن و سرور گذشت، عروس جهیز خود را تحویل داماد می دهد. یعنی جلسه ای که از بستگان هر دو خانواده تشکیل می یابد و از آنچه که عروس همراه خود آورده است صورت برمی دارند و قیمت آن را معین می کنند و صورت را پس از گواهی و مهر زدن به والدین عروس می دهند. هدایایی که مدعوین فرستاده اند و بهای آن ها در عروسی های بزرگان به مبلغ گزافی می رسد همه جزء مایملک عروس محسوب می شود و اگر احياناً طلاق بگیرد، شوهر باید آن ها را هم با جهیزیه و مهریه به او مسترد

دارد.» ۱

چارلز جیمز ویلس نیز می نویسد: «مسابی خواستگاران ایرانی همیشه مصروف این است که حتی المقدور پدر عروس به همراهی عروس جهازی بسیار روانه دارد و هر قدر مبلغی که پدر عروس از جهت عروس تعیین می نماید تماماً مصروف خریدن دیگ های مسی و سایر مسینه آلات و متعلقات می شود و باید در نظر داشت که تمام این اسباب اگر چه با عروس به خانه داماد فرستاده می شود ولی دخل و تصرف در کلیه آن ها با خود عروس است و داماد نمی تواند در آن ها تصرفات جزئیة نیز بنماید. موافق قانون مملکت رسم چنین است که پس از وفات داماد یا مطلقه نمودن زوجه تمامت آن اسباب به خود آن زن و یا به وارث مشارالیه منتقل می گردد و بنابراین باید گفت که همین مسئله که عبارت از انتقال اموال به زوجات باشد اسباب این گردیده است که خاطر زن های ایرانی قدری از تعدد زوجات شوهران خود و مطلقه نمودن آن ها مطمئن شده است و اغلب اتفاق می افتد که صورت تمامت اموال و جهاز عروس در ظہر قبالة و عقدنامه نوشته شده و داماد آن قبالة را امضا و مختوم می دارد که جمیع این اسباب به من واصل گردید.»^۲

منابع:

۱- پولاک، سفرنامه پولاک، ترجمه کیکاووس جهاننداری، تهران: خوارزمی، ۱۳۶۸.

۲- ویلس، تاریخ اجتماعی ایرا در عهد قاجاریه، تهران: زرین، ۱۳۶۳.

آدرس مطلب :

<https://www.cafetari.kh.com/news/36167/جهانگردان-نگاه-قجریه-جهیزیه/36167>